

NIEUWSBRIEF 2018

tevens Jaarverslag 2017

Stichting tot Behoud van het Hinsz-orgel Roden

Jaargang 21
mei 2018

Culturele ANBI

secretariaat:
Klimop 22
9301 PK Roden
tel. 050-5017779
secretariaat@hinszorgel-roden.nl
www.hinszorgel-roden.nl
IBAN/SEPA:
NL06 RABO 03558 57 057

Er blijft voortdurend aandacht nodig voor het Hinsz-orgel, heel graag met uw steun.
Om uw donatie/gift over 2018 over te maken, is een acceptgiro bijgesloten.

VAN DE BESTUURSTAFEL – Verslag over 2017

Met deze Nieuwsbrief willen we u het jaarverslag aanbieden over 2017 en u bijpraten over recente ontwikkelingen rond het orgel, de concerten en de openstelling van en rondleidingen in de Catharinakerk. Het vorige jaar werd de interne verbouwing van de kerk en de opknapbeurt van het orgel gerealiseerd. De Stichting heeft daarvoor geldelijke middelen beschikbaar gesteld, voornamelijk voor zaken die direct met het Hinsz-orgel te maken hebben. Erwin heeft de feestelijkheden op 19 februari opgeluisterd met een prachtig concert op het Hinsz-orgel.

In het jaar 2017 mochten we constateren, dat er opnieuw een goede belangstelling was voor de concerten die werden georganiseerd. Van de mogelijkheid van een rondleiding werd in toenemende mate gebruik gemaakt.

De groep vrijwilligers voor de openstelling van de kerk en de rondleidingen werd in september bijgepraat over de bevindingen tijdens de herinrichting. Interessante vondsten maakten het nodig om het verhaal over de geschiedenis van de Catharinakerk hier en daar bij te stellen en uit te breiden. De archeologen die de herinrichting hebben begeleid gaven uitvoerig uitleg, met een fraaie diavoorstelling over de vondsten en de geschiedenis van de kerk. Van hun bevindingen en de foto's die anderen maakten tijdens de opgravingen is een mooie diapresentatie gemaakt, die dienst doet tijdens de openstelling en rondleidingen.

Verder valt nog te vermelden, dat de samenwerking met Anloo en Veenhuizen als succesvol mag worden beschouwd. Ook in de komende tijd gaan we daarmee door. Afstemming van de concertdata en de organisten die worden uitgenodigd voldoet goed, evenals het fraai vormgegeven programmaboekje met veel informatie over de orgels en de organisten.

Tot slot spreken we de wens uit dat de concerten op het prachtige Hinsz-orgel ook dit jaar weer veel

bezoekers zullen mogen trekken en dat velen gebruik zullen maken van de mogelijkheid om de fraaie Catharinakerk te bezichtigen en/of daar een rondleiding te krijgen.

WENSKAARTEN

De wenskaartenactie in december hebben we jaar opgeschort. Het valt niet mee om steeds een nieuw ontwerp te vinden en we willen niet in herhaling vallen. We bezinnen ons erop hoe we deze actie in 2018 vorm gaan geven.

TERUGBLIK ORGELCONCERTEN 2017

Ook afgelopen jaar mocht de orgelserie in de Catharinakerk zich verheugen in een boeiend aanbod van afwisselend repertoire. Zeer verheugend was de goede belangstelling bij alle concerten. De orgelserie op het Hinsz-orgel bestond uit gastorganisten die hun Bacheloropleiding allen aan het Prins Claus conservatorium in Groningen hebben genoten, hun vleugels elders hebben uitgeslagen, en weer zijn teruggekeerd naar het noorden:

Tymen Jan Bronda is organist van de Lutherse kerk in Groningen; hij had de blokfluitist *Erjan Weisenblum* meegenomen. Het was verbluffend om te horen hoe prachtig de blokfluit met de fluiten van het Hinsz-orgel mengde.

Henk de Vries presenteerde het orgel in een veelzijdig programma op voortreffelijke wijze. Hij is werkzaam als organist in Zuidbroek en bij het Studentenpastoraat in de Martinikerk te Groningen. Verder is hij orgeladviseur bij de Rijksmonumentenzorg.

Afsluitend speelde dit jaar de jonge organist *Gerwin Hoekstra*, afkomstig uit Winsum. Hij behaalde zijn Bachelor diploma in Groningen, en kreeg een beurs om zijn Masteropleiding te volgen aan het Oberlin Institute in Ohio USA. Hij koos een verrassend programma met enkele onbekende stukken.

ORGELCONCERTEN 2018

Voor dit jaar staat als eerste concert op:

6 juli de in Roden niet onbekende **Leonore Lub** op het programma. Zij is organiste op het befaamde Schnitger orgel in Noordbroek en docente aan de muziekscholen in Groningen en Hoogezand. Het tweede concert is op **20 juli** en dan bespeelt vaste organist **Erwin Wiersinga** het Hinsz-orgel.

Op **3 aug** concerteert de uit Korea afkomstige **Hyoju Ahn**. Zij won in de zomer van 2017 de derde prijs op het Internationale Martini Orgelconcours Groningen en is nu terug in Nederland voor 2 concerten. Zij studeerde o.a. in Lübeck en Amsterdam.

Op **17 aug** wordt de serie afgesloten met organist **Stephan van de Wijgert** uit Amsterdam. Hij is organist van De Duif, een prachtige kerk aan de Prinsengracht.

Alle concerten worden gehouden op de vrijdagavond om 20.00 uur en zijn vrij toegankelijk, met een collecte bij de uitgang.

HET KLIMAAT IN DE CATHARINAKERK

De bij de aanpassing van de Catharinakerk geïnstalleerde vloerverwarming blijkt een goede keus te zijn geweest. Met de nieuwe installatie is het comfort in de kerk sterk verbeterd.

De regeling wordt zo goed als mogelijk afgestemd op de bevindingen in de praktijk. Het College van Kerkrentmeesters werkt met ons nauw samen om een optimale toestand te bereiken. Een en ander blijft een onderwerp van voortdurende zorg, vooral in winterse omstandigheden.

De historische gegevens van temperatuur en luchtvochtigheid worden door het systeem vastgelegd en door ons gevolgd. Met de geijkte dataloggers zijn die gegevens te controleren. Bij bepaalde in te stellen grenswaarden van luchtvochtigheid en temperatuur kan de verwarming worden afgeschakeld.

Zoals bekend hebben we in de eerste helft van jongstleden maart te maken gehad met een combinatie van vorst en zeer lage luchtvochtigheid. Juist in die periode is de Catharinakerk veel in gebruik geweest. Daarin heeft de automatisch werkende luchtbevochtiger in het Hoofdwerk van het orgel overuren gedraaid. Aanvullende noodmaatregelen - zoals het bevochtigen van de kerkruimte - bleken maar voor even te helpen. Gelukkig heeft het orgel de droge periode goed doorstaan.

WERKZAAMHEDEN AAN HET ORGEL

Het orgel wordt zoals gebruikelijk meestal in juni gestemd.

Bij het stemmen van de tongwerken vooraf aan de concerten, bleek ons dat meerdere stevels van de Dulciaan niet vast zaten in het stevelblok. Afgelopen januari 2018 heeft Orgelmakerij Bakker & Timmenga dit mankement in haar werkplaats kunnen herstellen op kosten van onze stichting.

DE WEBSITE

De website is recentelijk weer bij de tijd gebracht. Het uiterlijk is met een kleine ingreep in de header wat opgefrist. We blijven bezig met het tegen het licht houden van de vaste informatie, zoals die van de geschiedenis van de kerk en van het orgel. Waar nodig zullen we aanvullen, zo nodig corrigeren en schoonheidsfoutjes wegwerken. De bij de aanpassing van de Catharinakerk verkregen inzichten betreffende haar historie krijgen dan ook een plek. De foto- en wenskaartrubrieken zijn in het bijzonder toe aan een nieuwe opzet.

Het concertseizoen 2018 staat er weer aan te komen en zo kunt u alvast van de serie orgelconcerten met de vier concertgevers kennis nemen. De opzet is weer in goed overleg met de stichting Muziek in Anloo en de Culturele Raad Norg tot stand gekomen. Zodra alle programma's bekend zijn, zullen deze op de site worden vermeld.

SAMENWERKING CIE VEENHUIZEN EN ANLOO

Wat de organisatie van de orgelconcerten in de zomer betreft, werken we nu al een aantal jaren samen met Muziek in Anloo en de Culturele Raad Norg. In december 2017 hebben onze drie instellingen de samenwerking tegen het licht gehouden en geëvalueerd. Het blijkt dat de concertserie als succesvol wordt beoordeeld en gebaat is bij de goede samenwerking. We gaan dus op deze voet met elkaar door.

De kosten die we moeten maken voor de PR-middelen, flyers, posters en het alom gewaardeerde programmaboekje, kunnen door samenwerking worden beperkt; ze worden naar rato van het aantal concerten met elkaar gedeeld. In totaal staan twaalf concerten op het programma; elke instelling neemt vier concerten voor haar rekening.

VERSLAG RONDELEIDINGEN EN OPEN DAGEN 2017

Activiteiten

- Aantal open woensdag- en zaterdagmiddagen in juli en augustus: 21
- Totaal aantal bezoekers volgens het gastenboek: ca. 850 [incl. bijzondere open dagen]. In 2015 waren dat ca. 310. Het aantal bezoekers wordt sinds dit jaar bijgehouden door de vrijwilliger achter de verkooptafel. Voorheen gebeurde dat door het tellen van de bezoekers in het gastenboek. De nieuwe methode is veel nauwkeuriger dan voorheen omdat niet elke bezoeker het gastenboek tekent.
- Bijzondere open dagen:
 - Fietsvierdaagse: 27 juli 2017 [aantal bezoekers 131, in 2016: 40]
 - Open Monumentendag: 9 september 2017 [aantal bezoekers ca. 75]. De kerk was op Open Monumentendag 2016 gesloten i.v.m. de verbouwing.
 - De Treftuin i.s.m. de Stichting WIN: 21 oktober 2017 [aantal bezoekers ca. 80].

De opbrengst van de open middagen, open dagen en de groepsrondleidingen bedraagt:

- Open dagen: € 436,52
- Groepsrondleidingen: € 425,00
- Wenskaarten, boekjes: € 42,34

In 2016 was het totaal € 484,31.

Het gastenboek

M.i.v. seizoen 2017 maken we gebruik van een nieuw gastenboek. Het is een gebonden boek met ca. 240 pagina's. Er is per pagina wat meer ruimte voor opmerkingen van onze bezoekers. Dit jaar zijn er 40 pagina's gebruikt. We kunnen dus een jaar of 6 met dit gastenboek vooruit. We hebben twee boeken extra laten maken zodat we een voorraad voor heel wat heel wat jaartjes hebben.

Alhoewel niet iedereen zijn/haar naam en woonplaats achterlaat in het gastenboek bleken de meeste bezoekers, die dit wel hebben gedaan weer uit heel Nederland te komen met een focus op Noord-

Nederland. Dit jaar waren er 23 buitenlandse bezoekers [Tsjechië 2x, Duitsland 6x, Brazilië 2x, België 2x, USA 3x, Canada 3x, Frankrijk 3x, Portugal 2x].

Uit de kolom "Opmerkingen" van het gastenboek bleek het merendeel de kerk prachtig te vinden. Wel waren er een aantal opmerkingen dat het jammer is dat de oude doopvont niet meer wordt gebruikt en dat deze een mooier plekje verdient dan in een hoekje in de noordoostelijke zijbeuk van de kerk. Het orgelspel werd, evenals voorgaande jaren, zeer gewaardeerd. Ook was er veelvuldig waardering voor de gastvrije ontvangst door de rondleiders en de verhalen die werden verteld.

Vrijwilligers

- Inzetbaar in 2017 voor de verkoop: 3 [2016:3].
Helaas heeft Akke Binnema te kennen gegeven om m.i.v. het volgende seizoen te willen stoppen als verkoopmedewerkster.

Zes rondleiders hadden aangegeven bereid te zijn om, indien nodig, ook een aantal keren te worden ingeschakeld voor de verkoop. Dit bood zoveel ruimte in de planning dat het rooster compleet kon worden gemaakt.
- Inzetbaar in 2017 voor de rondleiding: 12 [2016: 16].
Vijf rondleiders zijn om diverse redenen gestopt.
Gelukkig mochten we Ada Waninge en Tineke de Kleine verwelkomen als nieuwe rondleiders. Ada heeft het hele afgelopen seizoen al meegedraaid, Tineke heeft op eigen verzoek een aantal keren "proefgedraaid" en zal vanaf 2018 worden ingeroosterd.
- Het aantal organisten waarop in 2017 een beroep kon worden gedaan was 4.

Groepsrondleidingen in 2017

De groepsrondleidingen worden verzorgd door Heider Krug, Coby Dijkman en Hidde Boerema [zie overzicht hieronder].

Met ingang van 2017 is er geen beperking meer t.a.v. de groepsgrootte. De werkwijze is als volgt:

De bezoekers krijgen eerst een presentatie over de geschiedenis en de bezienswaardigheden van de kerk. Vervolgens wordt de flyer uitgedeeld en kunnen de bezoekers zelfstandig de kerk verkennen. De rondleider is aanwezig om de daarbij opkomende vragen te beantwoorden.

De praktijk heeft uitgewezen dat het nuttig is dat bij grote groepen [vanaf ca. 30 personen] twee rondleiders aanwezig zijn voor het beantwoorden van vragen.

Het CvK van de Prot. Gem. te Roden-Roderwolde heeft de Stichting Hinsz-orgel een PC ter beschikking gesteld. De rondleiders kunnen gebruik maken van deze PC om een beschikbare PowerPointpresentatie via de nieuwe schermen in de Catharinakerk te vertonen.

Verbouwing Catharinakerk

De herinrichting van de Catharinakerk is voltooid. In februari 2017 is de kerk met het nieuwe interieur weer in gebruik genomen.

De Groep Rondleidingen had voorafgaand aan de herinrichting een wensenlijstje ingediend. Helaas is een aantal van deze wensen [o.a. een mozaïekje van de oorspronkelijke vloer in de zuidbeuk] niet ingewilligd.

De lijsten met foto's van historische documenten en vroegere interieurs van de kerk mogen niet meer worden opgehangen waardoor we genoodzaakt zijn om, bij openstelling van de kerk voor bezichtiging, elke keer deze fotolijsten op te stellen en weer op te bergen. Dit heeft een aantal keren geleid tot glasbreuk en onnodige kosten. Het bestuur heeft opdracht gegeven om gemakkelijk verplaatsbare panelen te maken waarop de geschiedenis van de kerk vanaf 1139 in beeld wordt gebracht. Deze zullen voor het seizoen 2018 klaar zijn.

Na de herinrichting heeft ook het "oudste meubel" in de kerk, de doopvont van Bentheimer zandsteen uit de 13^e eeuw, geen functie meer. Daarom is deze vanuit het liturgisch centrum verplaatst naar de ingang van de toiletten.

Er is over deze doopvont veel te vertellen. Daarom is het voor de rondleidingen en de bezoekers erg vervelend dat deze nu tegen de glazen wand naar de toiletten is geplaatst. Een verzoek om de vont te verplaatsen naar de ingang van de kerk [de historisch oorspronkelijke plaats] is door het CvK afgewezen. Inmiddels is de doopvont verplaatst naar een plaats meer in het midden van de kerk, dichtbij de oorspronkelijke plaats. Zo kunnen de rondleiders beter de bijzondere kenmerken van de vont aan de bezoekers tonen.

De zandloper op de kansel is nu geplaatst aan de kant van het koor. Hoogstwaarschijnlijk is dat historisch de juiste plaats omdat vroeger vooral de "notabelen", die in de herenbank zaten, de predikant in de gaten wilden houden m.b.t. de lengte van de preek.

Roden, 9 november 2017

Hidde Boerema Coördinator Rondleidingen
Stichting Hinsz-orgel Roden.

Wie	Wanneer	Groepsgrootte	Door
Nieuw ingekomenen Gem. Noordenveld	24-03-2017	Ca. 25	Hidde Boerema
Groep Stougje (familiedag)	26-04-2017	Ca. 33	Hidde Boerema
Nederlandse Kastelen Stichting	24-06-2017	Ca. 45	Heider Krug
Leden Prot. Gem.te Vries	17-09-2017	Ca. 20	Heider Krug
Ledenraad Rabobank NW Groningen	29-09-2017	Ca. 25	Coby Dijkman
Leden RK Parochie te Roden	01-10-2017	Ca. 80	Hidde Boerema

Stichting tot Behoud van het Hinsz-orgel te Roden
Financieel Jaarverslag 2017 / Begroting 2018

	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Begroting 2018
Baten			
Bijdragen van donateurs ¹⁾	1.576	2.003	1.700
Open dagen	392	436	400
Rondleidingen		250	200
Verkoop wenskaarten	967	96	1.000
Verkoop Cd's	-/- 27	11	20
Gift	583	533	
Concerten	1.964	1.746	1.600
Boekjes Hinsz-orgel/Negen eeuwen Cath.kerk	42		50
Rente Spaarbank	<u>125</u>	<u>48</u>	<u>10</u>
Totaal Baten	<u>5.622</u>	<u>5.123</u>	<u>4.980</u>
Uitgaven			
Zaalhuur	136		150
Kosten kerstkaarten	399		400
Kosten concerten	1.849	2.042	2.050
Bankkosten	128	131	140
Drukkosten acceptgiro's		186	
Overige kosten	409	425	450
Onderhoud orgel			1.500
Website	55	59	60
Totaal lasten	<u>2.840</u>	<u>2.979</u>	<u>4.750</u>
Saldo	<u>2.782</u>	<u>2.144</u>	<u>230</u>
Activa			
Spaarrekening	27.945	14.993	
Betaalrekening	2.482	3.028	
Kas	99	99	
Vorderingen	<u>1.100</u>		
Totalen	<u>31.626</u>	<u>18.120</u>	
Voorziening groot onderhoud	<u>31.626</u>	<u>18.120</u>	

¹⁾ Een gift aan een ANBI die is aangemerkt als culturele instelling kan in aanmerking worden genomen voor 1,25 keer het bedrag van de gedane gift. Deze vermenigvuldigingsfactor wordt toegepast over maximaal € 5.000 van de aan culturele instellingen gedane giften.

Louw Idema, penningmeester, penningmeester@hinszorgel-roden.nl, tel. 050-5016569

ORGELCONCERTEN ZOMER 2018 CATHARINAKERK RODEN

6 juli: [Leonore Lub](#). Zij is organiste op het befaamde Schnitger orgel in Noordbroek.

20 juli bespeelt vaste organist [Erwin Wiersinga](#) het Hinsz-orgel.

3 aug concerteert de uit Korea afkomstige [Hyoju Ahn](#). Zij won in de zomer van 2017 de derde prijs op het Internationale Martini Orgelconcours Groningen.

17 aug wordt de serie afgesloten met organist [Stephan van de Wijgert](#) uit Amsterdam. Hij is organist van De Duif, een prachtige kerk aan de Prinsengracht.

Alle concerten zijn op vrijdagavond om 20.00 uur, de toegang is vrij met een collecte na afloop.